

## ارتباط مشارکت والدین با عزت‌نفس، شایستگی ادراک‌شده و تعهد ورزشی رزمی کاران نوجوان

سید رضا حسینی نیا<sup>۱</sup>، ناهید داروغه<sup>۲</sup>، و حسن بحر العلوم<sup>۳</sup>

تاریخ دریافت: ۱۳۹۴/۰۱/۳۰ تاریخ پذیرش: ۹۴/۰۳/۱۹

### چکیده

هدف از این پژوهش، مطالعه ارتباط مشارکت والدین با عزت‌نفس، شایستگی ادراک‌شده و تعهد ورزشی رزمی کاران نوجوان بود. تعداد ۲۸۰ نفر از رزمی کاران نوجوان خراسان رضوی به‌طور تصادفی خوشه‌ای به‌عنوان نمونه مورد مطالعه قرار گرفتند. برای گردآوری داده‌ها از پرسش‌نامه‌های مشارکت والدین، عزت‌نفس، شایستگی ادراک‌شده و تعهد ورزشی استفاده گردید. نتایج نشان داد بین رفتارهای هدایتی، تشویق و حمایت والدین با تعهد ورزشی و شایستگی ادراک‌شده ارتباط مثبت و معناداری وجود دارد و بین دو متغیر شایستگی ادراک‌شده و تعهد ورزشی نیز همبستگی مثبت و متوسطی مشاهده شد. همچنین به‌جز رفتار فشار، خرده مقیاس‌های دیگر مشارکت والدین با عزت‌نفس همبستگی مثبت و معناداری نشان دادند. آزمون تحلیل مسیر نیز نشان داد خرده مقیاس‌های مشارکت والدین و شایستگی ادراک‌شده به‌طور مستقیم و غیرمستقیم بر تعهد ورزشی تأثیر دارند و شایستگی ادراک‌شده بیشترین اثر کل را بر تعهد ورزشی نشان داد. درنهایت، کلیه شاخص‌ها نشان‌دهنده برازش مطلوب مدل بودند.

**کلید واژه‌ها:** خانواده، حمایت والدین، فشار ادراک‌شده، رزمی کاران، نظریه خودمختاری

## Relationship between Parental Involvement with Self-Esteem, Perceived Competence and Sport Commitment of Adolescent Martial Arts Athletes

Seyed Reza Hosseini Nia, Nahid Daroghe Arefi, and Hassan Bahrololoom

### Abstract

The purpose of this research was to examine the correlation of parental involvement with self-esteem, perceived competence, and commitment among adolescent martial arts athletes. A number of 280 adolescent martial arts athletes of Khorasan Razavi selected with cluster random sampling. The questionnaires of parental involvement, self-esteem, perceived competence and sport commitment were used to collect the data. Findings indicated that parental support; praise and directive behaviors have a significant and positive relationship with the perceived competence and sport commitment. A medium and positive relationship between perceived competence and sport commitment was observed; also, Except for the treatment of pressure, other subscales of parental involvement showed a significant and positive relationship with self-esteem. A path analysis test showed that perceived competence and parental involvement subscales have a direct and indirect effect on sport commitment and the largest total effect on sport commitment was related to perceived competence. The model showed a good fit to the data.

**Key words:** Family, Parental Support, Perceived Pressure, Martial Arts Athletes, Self-Determination Theory.

۱. استادیار دانشگاه شاهرود (نویسنده مسئول) Email: Rhosseinia@gmail.com

۲. کارشناسی ارشد مدیریت ورزشی

۳. دانشیار دانشگاه شاهرود

## مقدمه

رایان و دسی<sup>۱</sup> در نظریه "خودمختاری"<sup>۲</sup> انسان را موجودی فعال، دارای نیازهای روان‌شناختی ویژه، انگیزه‌های درونی برای رفع نیازهای خود و گرایش ذاتی برای تسلط بر محیط پیرامون می‌دانند، به طوری که بهزیستی<sup>۳</sup> او در گروی ارضای سه نیاز ذاتی، بنیادی و جهان‌شمول خودمختاری (انتخاب آزادانه اعمال)، شایستگی (تسلط بر اعمال) و احساس تعلق (برقراری رابطه با افراد مهم زندگی و برخورداری از حمایت آنان) است. بافت و محیطی که با حمایت خود به ارضای این نیازها کمک کند، زمینه‌دستیابی به سطوح بالای بهزیستی روان‌شناختی را در افراد فراهم می‌نماید (تنهای رشوانلو و حجازی، ۲۰۱۲).

والدین به‌عنوان اولین عامل اجتماعی کردن<sup>۴</sup> فرزندان، نقش مهمی در ارضای نیازهای روان‌شناختی و بهزیستی آنان دارند. در نظریه خودمختاری، تأثیرگذاری والدین در قالب سه سبک تعامل والدین با فرزندان (درجه‌ای که والدین فعالیت‌های مورد علاقه فرزند خود را می‌شناسند، به آن علاقه‌مندند و فعالانه در آن مشارکت می‌کنند)، حمایت از خودمختاری (درجه‌ای که والدین فرزندان را برای حل مسئله تشویق می‌کنند، به آنان حق انتخاب و شرکت در تصمیم‌گیری می‌دهند) و گرمی (ابراز عشق، محبت، علاقه و رضایت نسبت به فرزندان) مورد بررسی قرار گرفته است. اغلب والدین نقش‌های انگیزشی، تسهیل‌کنندگی و حتی مربی را در زندگی ورزشکاران به خود می‌گیرند. در این نقش‌ها می‌توانند مسائل مالی، عاطفی و حمایت‌های فیزیکی را بهبود بخشند (تنهای رشوانلو و همکاران، ۲۰۱۲). کودکان و نوجوانان، والدین خود را الگو قرار داده و از رفتار آنها تأثیر می‌پذیرند. مطالعات نشان از تأثیر مثبت مشارکت

والدین بر بسیاری از فاکتورهای روان‌شناختی از جمله لذت<sup>۵</sup>، شایستگی<sup>۶</sup>، عزت‌نفس<sup>۷</sup>، اعتمادبه‌نفس، احساس کمال و خشنودی دارند و میزان اثر آن با توجه به تفاوت‌های فردی متفاوت است. مطالعات تجربی در ۱۵ سال گذشته نشان داده‌اند که عزت‌نفس یک عامل روان‌شناختی مهم و اثرگذار بر سلامت و کیفیت زندگی افراد به شمار می‌رود (شعاع‌کاظمی و مؤمنی‌جاوید، ۲۰۱۱). عزت‌نفس به میزانی از احساس ارزشمندی، مقبولیت، تشویق یا دوست داشتن خود اطلاق می‌شود، و به‌منزله مجموعه بازخوردها و عقایدی است که افراد در روابط خویش با دنیای بیرونی ابراز می‌کنند. در ارتباط با بازخوردهای وابسته به عزت‌نفس می‌توان به باور موفقیت شخصی، بسیج خویش با توجه به هدف تعیین‌شده، تأثیرپذیری عمیق از شکست و بهبود کارآمدی خود با استفاده از تجربیات گذشته اشاره کرد. این متغیر از مهم‌ترین جنبه‌های شخصیت و تعیین‌کننده ویژگی‌های رفتاری انسان است. آیدمن و اسکوفیلد<sup>۸</sup> (۲۰۰۴) اظهار نموده‌اند عزت‌نفس، نوعی نگرش و طرز تلقی از خود است و از دو منبع یعنی تجربه کردن شایستگی و تجربه پذیرش از سوی دیگران سرچشمه می‌گیرد (به نقل از گودرزی و حمایت‌طلب، ۲۰۰۵). نتایج پژوهش لف و هوپلی<sup>۹</sup> (۱۹۹۵) نیز نشان داد حمایت و تشویق ادراک‌شده والدین با لذت ورزشی و عزت‌نفس در بازیکنان تنیس ارتباط مثبت و معناداری دارد. کاترفلد<sup>۱۰</sup> (۲۰۰۳) در پژوهشی به این نتیجه دست‌یافت که بین مشارکت ادراک‌شده والدین و عزت‌نفس همبستگی مثبت و معناداری وجود دارد، همچنین نتایج این مطالعه نشان داد مشارکت والدین باعث مشارکت و حضور بیشتر فرزندان در فعالیت‌های

5. enjoyment

6. competence

7. Self-Esteem

8. Aidman and Schofield

9. leff &amp; Hoyle

10. Catterfeld

1. Ryan &amp; Deci

2. Self-Determination

3. well-being

4. Sociability

شخصی از کار، ورزش و کسب دانش باشد و شایستگی ادراک شده جسمانی نشان دهنده ارزشیابی فرد از توانایی و صلاحیت او در ورزش، سلامتی و جذابیت جسمانی است (ویس، ۲۰۰۰).

طبق نظریه انگیزشی هارتر (۱۹۷۸) افراد با شایستگی بیشتر در مقایسه با افرادی که شایستگی ادراک شده کمتری دارند برای انجام فعالیت‌های ورزشی در طولانی مدت راغب‌تر هستند. همچنین این افراد همیشه فعالیت‌هایی را دنبال می‌کنند که برایشان احساس شایستگی ایجاد می‌کند. شایستگی ادراک شده، نگرش مثبتی را نسبت به فعالیت‌های بدنی ایجاد می‌کند، به طوری که این نگرش‌ها مشارکت داوطلبانه را در ورزش تحت تأثیر قرار می‌دهد (سانستروم، ۱۹۷۸).

مطالعات نشان داده‌اند که شایستگی ورزشی ادراک شده باعث افزایش مشارکت ورزشی و ارتقای قابلیت‌ها و مهارت‌های حرکتی می‌شود (باگن و هاوری، ۲۰۰۵؛ کرول و لامیدیس، ۲۰۰۱). به عبارتی، بین شایستگی ادراک شده و مشارکت در فعالیت‌های بدنی ارتباط مثبت و معناداری وجود دارد. براین اساس، نتایج پژوهش جانکین<sup>۷</sup> (۲۰۰۷) نشان داد عزت نفس با احساس کفایت و شایستگی و نگرش مثبت به خود همبستگی مثبت و معناداری دارد. اما نتایج پژوهش واکلین<sup>۸</sup> (۲۰۰۷)، و فریس<sup>۹</sup> (۲۰۱۱) بیانگر عدم ارتباط معناداری بین شایستگی و عزت نفس بود. گلد، لائر، رلو، جانز و پنیسی<sup>۱۰</sup> (۲۰۰۶) نیز دریافتند مشارکت والدین تأثیر مثبتی بر لذت ورزشی، عزت نفس و شایستگی کودکان دارد، همچنین افراد شرکت کننده در فعالیت‌های ورزشی دارای شایستگی ادراک شده بالاتر و ماندگارتری می‌باشند. از طرف دیگر، مشارکت والدین ممکن است

اوقات فراغت می‌شود. همچنین، ولی زاده (۲۰۱۲) نیز در پژوهشی به این نتیجه دست یافت که هرچه حمایتگری والدین بیشتر شود عزت نفس افزایش یافته و در نتیجه رفتارهای مطلوب اجتماعی بیشتر می‌شود.

در مطالعه دیگری بوش، پیترسون، کوباس و ساپل<sup>۱</sup> (۲۰۰۲) به بررسی ۴۸۰ نوجوان دبیرستانی در کشور چین پرداختند. نتایج این مطالعه نشان داد حمایت والدین قادر به پیش‌بینی عزت نفس نمی‌باشد. از طرفی، پژوهشگرانی همچون دسیستو، فارراس و وودی<sup>۲</sup> (۲۰۱۰) و ویلیامز<sup>۳</sup> (۲۰۱۲) بر نقش والدین، کیفیت روابط و تعامل والدین با نوجوانان در شکل‌گیری خودپنداره مثبت و افزایش خودکارآمدی و عزت نفس آنان تأکید کرده‌اند. پارکر و بنسون<sup>۴</sup> (۲۰۰۴) نیز در مطالعه خود ارتباط حمایت و کنترل والدین را با عزت نفس نوجوانان مورد بررسی قرار دادند. این محققان دریافتند فشار و کنترل زیاد والدین باعث افزایش میزان عزت نفس آن‌ها می‌شود. همان طور که مطالعات نشان داده‌اند رفتارها و بازخوردهای والدین بر رشد و توسعه خودپنداره فرزندان در فعالیت‌های ورزشی اثرگذار است، لذا باورها و اعتقادات والدین به دلیل سهم و اثر آن‌ها روی فرزندان، مورد علاقه بسیاری از محققان قرار گرفته است. شواهد پژوهشی نشان می‌دهند والدینی که دارای باور و اعتقاد ضعیف‌تری در مورد توانایی و شایستگی فرزندان خود می‌باشند، از فرزندان خود عملکرد کمتری انتظار دارند. تعریف هارتر<sup>۵</sup> (۱۹۷۸) از شایستگی ادراک شده شامل عاملی است که نشان دهنده توانایی‌های فرد در نتیجه تعاملات جمعی با محیط اطراف می‌باشد. طبق نظر فوکس<sup>۶</sup> (۱۹۹۷) شایستگی ادراک شده می‌تواند بیان توانایی

1. Bush, Peterson, Cobas & Supple
2. Destiso, Farreras & Woody
3. Williams
4. Parker & Benson
5. Harter
6. Fox

7. Junkin
8. Wakelin
9. Fraiss
10. Gould, Lauer, Rolo, Jannes & Pennisi

حمل و نقل و مواردی از این قبیل می‌توانند به رشد و توسعه و تعهد ورزشکاران نسبت به ورزش و فعالیت‌های بدنی کمک کنند. همچنین تشویق‌های والدین باعث می‌شود فرزندان برای مدت طولانی‌تری در فعالیت‌های ورزشی مشارکت کنند، اما فشار اعمال شده از جانب والدین از تعهد ورزشکاران نسبت به فعالیت‌های ورزشی می‌کاهد (هورن و هورن، ۲۰۰۷).

از سوی دیگر، نتایج پژوهش داسینگر (۲۰۱۴) که به بررسی فشار والدین، اضطراب و عملکرد شناگران پرداخت، نشان داد فشار اعمال شده از جانب پدر و مادر اثری بر قصد ادامه فعالیت ورزشی و تعهد آن‌ها نخواهد داشت. کورتس‌ورث و کانروی<sup>۷</sup> (۲۰۰۹) با مطالعه‌ای که روی شناگران انجام دادند به این نتیجه رسیدند که شایستگی ادراک شده و عزت نفس در ورزشکاران سبب افزایش تعهد ورزشی آن‌ها می‌شود، به عبارتی احساس شایستگی و عزت نفس باعث پایداری و تمایل آن‌ها برای ادامه مشارکت در ورزش می‌شود. همچنین این محققان بین عزت نفس و شایستگی ادراک شده ارتباط مستقیم و معناداری مشاهده کردند، اما در پژوهش فلاک<sup>۸</sup> (۲۰۱۱) روی کودکان ۸ تا ۱۲ ساله شایستگی ادراک شده اثری بر تعهد ورزشی نداشت.

در کل باید اذعان کرد نوجوانان در صورتی می‌توانند به مزایای ناشی از ورزش دست یابند و آن را به صورت یک عادت به دوران بزرگسالی منتقل نمایند که به طور مستمر در آن شرکت جویند. خانواده به خصوص والدین نقش اساسی در آغاز، انجام و تداوم فعالیت بدنی و ورزش فرزندان دارند. با مطالعه گزارش‌های موجود، علی‌رغم اهمیت رابطه بین مشارکت والدین و فاکتورهای روان‌شناختی از یک سو و از سوی دیگر تأثیری که این متغیرها بر ورزشکاران

به عنوان فشار درک شود و تأثیرات منفی بر لذت، شایستگی و عزت نفس و تأثیر مثبت بر اضطراب<sup>۱</sup> داشته باشد (گلد و همکاران، ۲۰۰۶؛ ادی، کامفوف، کلی و آرمنتروت، ۲۰۱۲؛ رودیس، ۲۰۱۳).

تعهد<sup>۲</sup> از مفاهیم مهم دیگری است که امروزه به منظور به منظور درک و شناخت عوامل تعیین کننده مشارکت ورزشی به کار می‌رود. در بستر مشارکت ورزشی، از تعهد به عنوان یک حالت روان‌شناختی یاد می‌شود که نشان دهنده عزم به تداوم مشارکت در فعالیت‌های ورزشی است (اسکانلن، سیمونز، کاپنتر، اسمیت و کلر، ۱۹۹۳). اسکانلن، سیمونز، کاپنتر، اسمیت و کلر<sup>۳</sup> (۱۹۹۳) نیز معتقدند تعهد ورزشی یک حالت روان‌شناختی است که تمایل و تصمیم فرد برای تداوم مشارکت در ورزش را نشان می‌دهد.

روالند و فریدسون<sup>۴</sup> (۱۹۹۴) این نظر را مورد تأیید قرار داده‌اند که افراد جهت بهره‌مندی از فواید ورزش در طول زندگی باید به طور مستمر در فعالیت‌های ورزشی مشارکت جویند. تورس و هاگر<sup>۵</sup> (۲۰۰۷) بیان داشتند بسیاری از ورزشکاران به دلیل تأکید بیش از حد والدین و مربیان بر نتایج و بی‌توجهی به لذت بخش بودن، ورزش را کنار می‌گذارند. همچنین، بسیاری از مطالعات نشان داده‌اند میزان مطلوبی از حمایت و تشویق والدین می‌تواند لذت و تعهد فرزندان به ورزش را افزایش دهد. به عبارتی مشارکت مثبت والدین با لذت و پایداری ورزشکاران به ورزش ارتباط دارد (اندرسون، فانک، لیوت و اسمیت، ۲۰۰۳؛ مورگان و گیاکوبی، ۲۰۰۶؛ فراسرتوماس و کوت، ۲۰۰۹).

پژوهش لیندر، کینی و جونز<sup>۶</sup> (۱۹۹۱) نشان داد والدین والدین با ایجاد حمایت عاطفی و مالی، ارائه امکانات

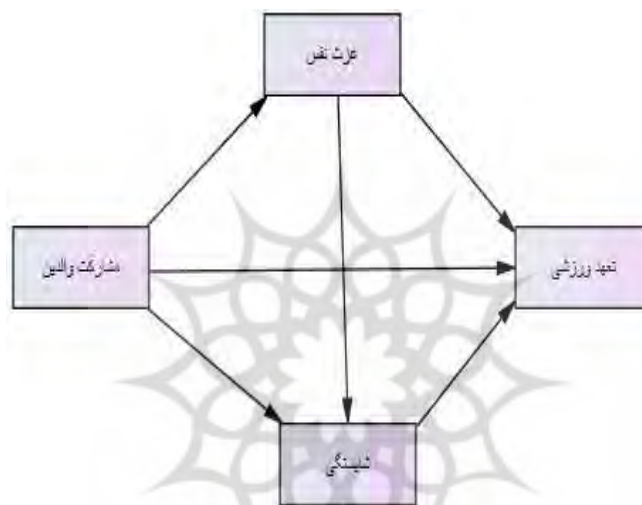
- 1 . anxiety
- 2 . commitment
- 3 . Scanlan, Simons, Carpenter, Schmidt & Keeler Keeler
- 4 . Rowland & Fredson
- 5 . Torres & Hager
- 6 . Linder, Caine & Johns

7. Coatsworth & Conroy

8 . Felak

می‌گذارند، پژوهش‌های بسیار اندکی پیرامون این موضوع صورت گرفته است. از سوی دیگر مطالعات انجام‌شده در داخل و خارج از کشور کمتر بر مشارکت والدین در فعالیت‌های ورزشی تمرکز یافته و بیشتر بر روابط فرزند-والد (سبک‌های فرزند پروری) در حوزه غیر ورزشی تأکید نموده‌اند. لذا به علت وجود نتایج

متناقض مطالعات پیشین، در این پژوهش سعی شده است تا تأثیر نحوه مشارکت والدین بر ابعاد مختلف سلامت روان‌شناختی مانند عزت‌نفس، شایستگی و تعهد ورزشی مورد بررسی قرار گیرد.



شکل ۱- مدل مفهومی پژوهش

خوشه‌ای در بین ۱۰ شهرستان خراسان رضوی (مشهد، کاشمر، گناباد، خلیل‌آباد، بردسکن، تربت‌جام، بینالود، نیشابور و سبزوار) توزیع گردید که در نهایت ۲۸۰ پرسش‌نامه کامل و بدون نقص مورد تحلیل قرار گرفت.

#### ابزار پژوهش

برای گردآوری اطلاعات از پرسش‌نامه‌های ویژگی‌های جمعیت‌شناختی، مشارکت والدین در ورزش لی و مک‌لین (۱۹۹۷)، عزت‌نفس روزنبرگ (۱۹۶۵)، شایستگی ادراک‌شده مک‌اولی و همکاران (۱۹۹۱) و تعهد ورزشی اسکاتلن و همکاران (۱۹۹۳)

#### روش پژوهش

این پژوهش توصیفی و طرح آن از نوع همبستگی است که به شکل میدانی انجام‌شده است.

#### شرکت‌کنندگان

جامعه آماری این پژوهش را کلیه رزمی‌کاران سه رشته رزمی کاراته، تکواندو و کونگ‌فو دختر و پسر خراسان رضوی تشکیل دادند. با توجه به اینکه جامعه آماری حدود ۹۸۷ نفر بود (آمار ارائه شده توسط هیات استان)، بر اساس جدول مورگان نمونه آماری ۲۷۸ نفر محاسبه شد ولی با در نظر گرفتن پرسش‌نامه‌های ناقص احتمالی ۲۹۰ پرسش‌نامه به صورت تصادفی

متغیره از شاخص‌های کشیدگی و چولگی و برای تعیین نرمال بودن چند متغیره از ضریب مردی<sup>۲</sup> استفاده شد و با توجه به نسبت‌های بحرانی به‌دست‌آمده برای هر متغیر ( $C.R < 2/58$ ) فرض عدم نرمال بودن توزیع داده‌ها رد شد. هم‌چنین نتایج مربوط به آماره تولرانس<sup>۳</sup> و عامل تورم واریانس<sup>۴</sup> نشان نشان داد که بین متغیرهای مستقل هم خطی چندگانه وجود ندارد.

بررسی ویژگی‌های جمعیت شناختی رزمی‌کاران نشان‌داد که از کل نمونه آماری تعداد ۶۷/۹ درصد پسر و ۳۲/۱ درصد دختر بودند که بیشترین آن‌ها (۳۵ درصد) در رده سنی ۱۲ تا ۱۳ سال قرار داشتند. هم‌چنین حدود ۴۸ درصد از نمونه پژوهش در رشته کاراته، ۳۵ درصد در رشته تکواندو و ۱۶ درصد در رشته کونگ‌فو فعال بودند. به‌طورکلی، ۱۲/۹ درصد از ورزشکاران نقش مادر، ۲۰ درصد نقش پدر و حدود ۶۷ درصد نقش هر دو (والدین) را در فعالیت‌های ورزشی‌شان پررنگ‌تر دانستند.

همان‌طور که در جدول ۱ مشاهده می‌شود متغیرهای تعهد ورزشی، شایستگی ادراک‌شده و تشویق والدین به ترتیب بیشترین میانگین را به خود اختصاص داده‌اند. نتیجه ارائه شده بیانگر این مطلب است که ورزشکاران به ادامه مشارکت ورزشی پایبند بوده و از سطح شایستگی ادراک‌شده بالایی برخوردارند. از سوی دیگر، والدین خود را بیشتر دارای رفتار تشویقی درک کرده‌اند. از آنجایی که زیربنای اصلی مدل‌های تحلیل مسیر ماتریس همبستگی است در جدول ۱ ماتریس همبستگی بین متغیرهای پژوهش ارائه شده است.

استفاده گردید. کلیه پرسش‌نامه‌ها بر اساس مقیاس پنج ارزشی لیکرت و در دامنه یک تا پنج تنظیم‌شده بود. برای تعیین روایی سازه پرسش‌نامه‌ها از تحلیل عاملی تأییدی (مرتبه اول و دوم) و هم‌چنین، برای تعیین روایی محتوایی از نظرات اساتید مدیریت و روان‌شناسی ورزشی کمک گرفته شد که تأییدکننده هر دو نوع روایی بودند. به‌منظور تعیین پایایی نیز یک مطالعه مقدماتی بر روی ۳۰ ورزشکار رزمی انجام گرفت که نتایج آزمون آلفای کرونباخ برای پرسش‌نامه مشارکت والدین در ورزش ۰/۸۱، پرسش‌نامه عزت‌نفس ۰/۷۶، پرسش‌نامه شایستگی ادراک‌شده ۰/۷۸ و برای پرسش‌نامه تعهد ورزشی ۰/۸۱ گزارش شد که حاکی از ثبات درونی ابزارهای اندازه‌گیری بود.

### روش گردآوری داده‌ها

جهت گردآوری داده‌ها ابتدا هماهنگی‌های لازم با اداره ورزش و جوانان شهرستان‌های خراسان رضوی جهت کسب مجوز برای انجام پژوهش صورت گرفت. توزیع پرسش‌نامه‌ها در هنگام حضور ورزشکاران در کلاس‌های ورزشی و با هماهنگی مربی آن‌ها انجام گردید.

### روش آماری

برای توصیف داده‌ها از آمار توصیفی و برای تحلیل استنباطی داده‌ها از آزمون آلفای کرونباخ، ضریب همبستگی پیرسون و هم‌چنین برای تعیین روابط میان متغیرها در قالب مدل علی از تحلیل مسیر بهره گرفته شد. در انجام آزمون‌های فوق از نرم‌افزارهای آماری اس.پی.اس.اس و ایموس<sup>۱</sup> استفاده گردید.

### یافته‌های پژوهش

برای بررسی طبیعی بودن توزیع داده‌ها به‌صورت تک

2. Mardia  
3. Tolerance  
4. Variance inflation factor

1. Amos

جدول ۱. ماتریس همبستگی متغیرهای پژوهش

متغیرها	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷
رفتار هدایتی	۱						
رفتار تشویق	۰/۳۱**	۱					
رفتار حمایت	۰/۵۳**	۰/۴۴**	۱				
رفتار فشار	۰/۳۶**	۰/۰۸	۰/۳۵**	۱			
عزت نفس	۰/۱۹**	۰/۲۰**	۰/۱۷**	۰/۲۴**	۱		
شایستگی ادراک شده	۰/۲۳**	۰/۲۳**	۰/۲۳**	۰/۰۳	۰/۰۶	۱	
تعهد ورزشی	۰/۱۴**	۰/۱۸**	۰/۱۲*	۰/۰۱	۰/۰۶	۰/۴۴**	۱
میانگین	۳/۲۶	۴/۰۲	۳/۴۴	۲/۸۶	۳/۳۱	۴/۳۳	۴/۴۰
چولگی	-۰/۴۶	-۰/۷۱	-۰/۳۰	۰/۰۶	۰/۴۲	-۱/۹۲	-۱/۰۴
کشیدگی	-۰/۵۵	-۰/۰۲	-۰/۳۹	-۰/۳۱	۰/۳۹	۱/۸۳	۰/۵۲
دامنه	۱-۵	۱-۵	۱-۵	۱-۵	۱-۵	۱-۵	۱-۵

$P \leq 0.05^*$        $P \leq 0.01^{**}$

اثر کلی عوامل مؤثر بر تعهد ورزشی رزمی کاران نوجوان از روش تحلیل مسیر استفاده شد. در این مدل خرده مقیاس‌های مشارکت والدین به‌عنوان متغیرهای برون‌زا و فاکتورهای عزت نفس، شایستگی ادراک شده و تعهد ورزشی به‌عنوان متغیرهای درون‌زا مدنظر قرار گرفتند. با توجه به عدم توافق عمومی و کلی در بین پژوهشگران مدل‌یابی معادلات ساختاری روی بهترین شاخص‌های برازندگی برآورد، کلاین و تامسون (۲۰۰۴) شاخص‌های برازش خی دو<sup>۱</sup>، شاخص برازش هنجار شده، شاخص برازندگی تطبیقی و شاخص ریشه میانگین مجذور برآورد تقریب را پیشنهاد نموده‌اند (لاورنس، گامست و گارنیو، ۲۰۱۲). در نتیجه در پژوهش حاضر از بین شاخص‌های برازندگی مطلق، شاخص خی دو نسبی<sup>۲</sup> و شاخص ریشه میانگین مجذور برآورد تقریب<sup>۳</sup> و از بین شاخص‌های برازندگی تطبیقی، شاخص برازندگی تطبیقی<sup>۴</sup> و شاخص برازش هنجار شده<sup>۵</sup> مورد استفاده قرار گرفت.

نتایج ضریب همبستگی پیرسون نشان داد بین رفتارهای هدایتی، تشویق و حمایت والدین با عزت نفس ارتباط مثبت و معناداری وجود دارد، اما بین فشار والدین و عزت نفس ارتباط منفی و معناداری مشاهده شد. به عبارتی، حمایت، تشویق و یا رفتارهای هدایتی والدین منجر به افزایش عزت نفس در میان ورزشکاران می‌شود و فشار تحمیل شده از جانب آنان سبب کاهش عزت نفس در میان این گروه از ورزشکاران می‌گردد.

قابل ذکر است که بین همه خرده مقیاس‌های مشارکت والدین و شایستگی ادراک شده ارتباط مثبت و معناداری وجود دارد و تنها بین فشار والدین و شایستگی ادراک شده ارتباط معناداری مشاهده نشد. در واقع رفتارهای حمایتی، تشویقی و هدایتی والدین میزان شایستگی ادراک شده ورزشکاران را افزایش می‌دهند. همچنین رفتارهای حمایتی، تشویقی و هدایتی والدین با تعهد ورزشی ارتباط مثبتی را نشان دادند. با توجه به جدول ۱، بین دو متغیر شایستگی ادراک شده و تعهد ورزشی همبستگی مثبت و متوسطی برقرار است، یعنی سطح بالای شایستگی ادراک شده در ورزشکاران منجر به افزایش میزان تعهد آن‌ها نسبت به فعالیت‌های ورزشی می‌شود.

در ادامه به منظور بررسی اثر مستقیم، غیرمستقیم و

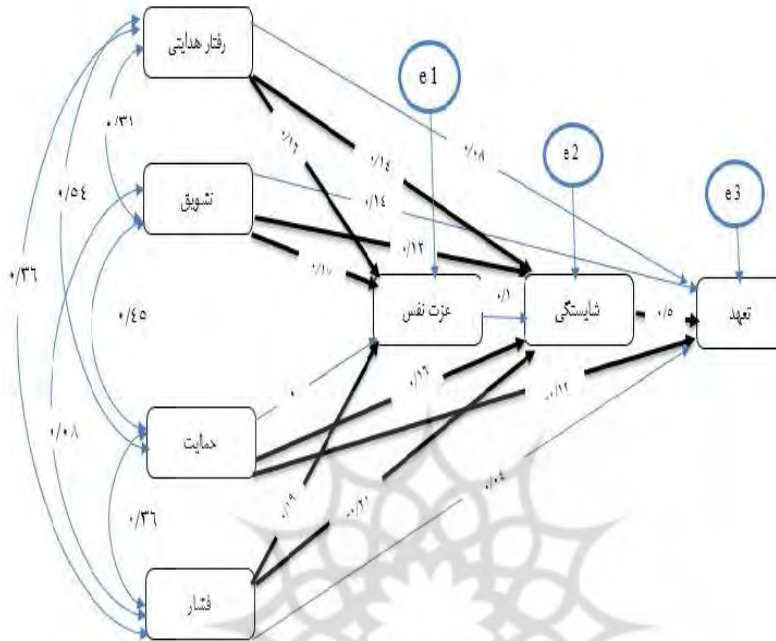
۱. در نرم افزار ایموس با برچسب CMIN نمایش داده می‌شود.

۲. Normed Chi-Square

۳. The Root Mean Square Error of Approximation

۴. Comparative Fit Index

۵. Normed Fit Index



شکل ۲. مدل تأثیر مشارکت والدین بر عزت نفس، شایستگی و تعهد ورزشی  
جدول ۲. ضرایب استاندارد و مقادیر بحرانی مربوط به کلیه مسیرها

مقادیر بحرانی	انحراف استاندارد	ضرایب استاندارد	مسیرها
۲/۴۱	۰/۰۲	۰/۱۶	عزت نفس ← رفتارهای هدایتی
۲/۷۷	۰/۰۳	۰/۱۷	عزت نفس ← تشویق
-۰/۰۵	۰/۰۳	-۰/۰۰۵	عزت نفس ← حمایت
۳/۱۴	۰/۰۲	۰/۱۹	عزت نفس ← فشار
۲/۰۱	۰/۰۵	۰/۱۴	شایستگی ← رفتارهای هدایتی
۱/۹۸	۰/۰۶	۰/۱۲	شایستگی ← تشویق
۲/۱۴	۰/۰۶	۰/۱۵	شایستگی ← حمایت
-۳/۲۹	۰/۰۵	-۰/۲۰	شایستگی ← فشار
۱/۳۱	۰/۰۴	۰/۰۸	تعهد ← رفتارهای هدایتی
۱/۳۱	۰/۰۴	۰/۰۷	تعهد ← تشویق
-۲/۷۳	۰/۰۴	-۰/۱۲	تعهد ← حمایت
۰/۶۳	۰/۰۴	۰/۰۳	تعهد ← فشار
۰/۱۵	۰/۱۱	۰/۰۰۹	شایستگی ← عزت نفس
۹/۲۸	۰/۰۴	۰/۵۰	تعهد ← شایستگی



با توجه به ستون مقادیر بحرانی در جدول فوق، می‌باشند که در شکل ۱ نیز به صورت مشخص می‌شود که ۹ مسیر دارای تأثیر معنادار فلش سیاه پررنگ نمایش داده شده‌اند.

جدول ۳. اثرات عوامل مؤثر بر عزت نفس، شایستگی ادراک شده و تعهد ورزشی

اثر متغیرها			متغیرها	
کل	غیرمستقیم	مستقیم		
۰/۱۶	-	۰/۱۶	عزت نفس	رفتار هدایتی
۰/۱۷	-	۰/۱۷	عزت نفس	رفتار تشویقی
-۰/۰۰۴	-	-۰/۰۰۴	عزت نفس	رفتار حمایتی
۰/۱۹	-	۰/۱۹	عزت نفس	رفتار فشار
۰/۱۴	۰/۰۰	۰/۱۴	شایستگی ادراک شده	رفتار هدایتی
۰/۱۳	۰/۰۰	۰/۱۳	شایستگی ادراک شده	رفتار تشویقی
۰/۱۵	۰/۰۰	۰/۱۵	شایستگی ادراک شده	رفتار حمایتی
-۰/۲۰	۰/۰۰	-۰/۲۰	شایستگی ادراک شده	رفتار فشار
۰/۱۵	۰/۰۷	۰/۰۸	تعهد ورزشی	رفتار هدایتی
۰/۱۴	۰/۰۷	۰/۰۷	تعهد ورزشی	رفتار تشویقی
-۰/۰۴	۰/۰۷	-۰/۱۱	تعهد ورزشی	رفتار حمایتی
-۰/۰۶	-۰/۱۰	۰/۰۳	تعهد ورزشی	رفتار فشار
۰/۰۰	-	۰/۰۰	شایستگی ادراک شده	عزت نفس
۰/۰۰	۰/۰۰	-	تعهد ورزشی	عزت نفس
۰/۵۰	-	۰/۵۰	تعهد ورزشی	شایستگی

ورزشی تأثیر معنادار و منفی دارد، درحالی‌که رفتارهای هدایتی، تشویقی و فشار والدین سه متغیری هستند که نه به صورت مستقیم، بلکه به صورت غیرمستقیم و به واسطه متغیر وابسته میانی (شایستگی ادراک شده) بر روی تعهد ورزشی تأثیر داشته‌اند. به این صورت که رفتارهای هدایتی و تشویق والدین به واسطه شایستگی ادراک شده به ترتیب با ضرایب (۰/۰۷ و ۰/۰۶) و فشار والدین به واسطه شایستگی ادراک شده با ضریب (-۰/۱۰) بر تعهد ورزشی تأثیر گذاشته است که با توجه به جهت ضریب مسیر این متغیرها می‌توان گفت که تأثیر رفتارهای هدایتی و تشویق بر تعهد ورزشی

در این قسمت متغیرهایی که صرفاً تأثیر مستقیم دارند، متغیرهایی که صرفاً تأثیر غیرمستقیم دارند و در نهایت متغیرهایی که تأثیر مستقیم و غیرمستقیم دارند مورد بحث و بررسی قرار می‌گیرند. همان‌طور که در شکل ۲ و جدول ۳، مشاهده می‌شود رفتارهای هدایتی، تشویق و فشار والدین تأثیر مستقیم و مثبت بر عزت نفس ورزشکاران داشته است. هم‌چنین نتایج نشان داد رفتارهای هدایتی، حمایت و تشویق والدین تأثیر مستقیم و مثبت، ولی فشار والدین تأثیر مستقیم و منفی بر شایستگی ادراک شده دارد. از بین رفتارهای والدین فقط رفتار حمایتی بر تعهد

فشار والدین با عزت‌نفس همبستگی منفی و معناداری برقرار است. این یافته‌ها با نتایج پژوهش لف و هوپلی (۱۹۹۵)، کاترفلد (۲۰۰۳)، ولی‌زاده (۲۰۱۲)، گلد و همکاران (۲۰۰۶)، دسیستو و همکاران (۲۰۱۰) و ویلیامز (۲۰۱۲) هم‌خوانی دارد. نوجوانان نیاز دارند به والدین احساس تعلق نمایند و در روابط خود با آنان احساس امنیت کنند. بر این اساس والدینی که به نیازهای فرزندان خود پاسخ داده و رفتار گرم و صمیمی توأم با تشویق داشته باشند سطوح بالایی از عزت‌نفس را ایجاد می‌کنند. نتایج پژوهش بوش و همکاران (۲۰۰۲) نشان داد حمایت والدین اثری بر عزت‌نفس نوجوانان ندارد، همچنین نتایج مطالعه پارکر و بینسون (۲۰۰۴) نشان داد که فشار والدین باعث افزایش عزت‌نفس می‌شود که با نتایج این پژوهش هم‌خوانی ندارد، شاید علت این ناهم‌خوانی ناشی از تفاوت‌های فرهنگی و اجتماعی بین جوامع پژوهش باشد.

دیگر نتایج پژوهش نشان داد که رابطه مثبت و معناداری بین خرده‌مقیاس‌های مشارکت والدین (به‌جز فشار) و شایستگی ادراک‌شده وجود دارد. همچنین تمامی زیرمقیاس‌های مشارکت والدین تأثیر معناداری بر شایستگی ادراک‌شده دارند. این یافته‌ها نشان داد تشویق، حمایت و یا رفتارهای هدایتی والدین باعث ارتقاء سطح شایستگی ادراک‌شده ورزشکاران می‌شود، در صورتی که فشار والدین منجر به کاهش احساس شایستگی در میان آنان می‌شود. دگرگونی‌های سریع در جوامع انسانی باعث شده خانواده‌ها فرزندان خود را از همان اوایل کودکی برای ربودن گوی سبقت از همسالان‌شان آماده کنند و فرزندان زمانی خود را با ارزش می‌دانند و تلاش خود را چند برابر می‌کنند که مورد تأیید والدین خود قرار گیرند و به انتظارات آن‌ها پاسخ مثبت داده شود و گاهی همین انتظارات و فشار بیش‌ازحد والدین بر برخی عوامل شخصیتی و روان‌شناختی فرزندان (آرمین و همکاران، ۲۰۱۲) از جمله احساس شایستگی اثر منفی می‌گذارد. خودمختاری به‌عنوان درجه‌ای از تلاش و پایداری

به‌صورت فزاینده می‌باشد به این صورت که با افزایش آن‌ها، تعهد ورزشی افزایش می‌یابد ولی تأثیر فشار والدین بر تعهد ورزشی به‌صورت معکوس است یعنی با افزایش آن، تعهد ورزشی کاهش می‌یابد. همچنین عزت‌نفس نه به‌صورت مستقیم و نه غیرمستقیم بر تعهد ورزشی تأثیری نداشته است، به‌عبارتی افزایش عزت‌نفس باعث افزایش میزان تمایل و پایداری ورزشکاران به فعالیت‌های ورزشی نمی‌شود، اما شایستگی ادراک‌شده توانسته است به‌صورت مستقیم و مثبت بر تعهد ورزشی ( $\beta=0/50$ ) تأثیر معنادار بگذارد. این یافته نشان‌دهنده این واقعیت است که افزایش احساس شایستگی در میان ورزشکاران باعث می‌شود که آن‌ها نسبت به ورزش و فعالیت‌های بدنی متعهدتر و مشتاق‌تر شوند. در نهایت، نتایج مندرج در ستون اثرات کل نشان داد که شایستگی ادراک‌شده ( $\beta=0/50$ ) بیشترین تأثیر را بر تعهد ورزشی دارد (جدول ۳).

همان‌طور که در این مدل مشاهده می‌شود به ترتیب ۱۴ درصد، ۱۱ درصد و ۲۷ درصد از واریانس متغیرهای عزت‌نفس، شایستگی و تعهد ورزشی توسط متغیرهای برون‌زا قابل تبیین می‌باشد. در قسمت شاخص‌های آماری، همان‌طور که مشاهده می‌شود  $\chi^2$  دو غیر معنادار با مقدار P بزرگ‌تر از (۰/۰۵)، شاخص برازندگی تطبیقی و شاخص برازش هنجار شده بزرگ‌تر از (۰/۹۰)، همچنین شاخص ریشه میانگین مجذور برآورد تقریب کوچک‌تر از (۰/۰۸) و  $\chi^2$  دو نسبی کوچک‌تر از ۳، نشان از برازش خوب مدل دارند.

### بحث و نتیجه‌گیری

هدف کلی پژوهش حاضر بررسی رابطه مشارکت والدین با عزت‌نفس، شایستگی ادراک‌شده و تعهد ورزشی رزمی‌کاران استان خراسان رضوی بود. نتایج نشان داد که بین خرده‌مقیاس‌های رفتار هدایتی، رفتار تشویقی و رفتار حمایتی والدین و عزت‌نفس همبستگی مثبت و معناداری وجود دارد و تنها بین

شایستگی ادراک شده تأثیر مستقیمی بر تعهد ورزشی دارد. این یافته‌ها با نتایج پژوهش کورتس ورت و کانروی (۲۰۰۹) همخوان است، اما با نتایج پژوهش فلاک (۲۰۱۱) که نشان داد در میان کودکان ۸ تا ۱۲ ساله شایستگی ادراک شده اثری بر تعهد ورزشی ندارد، همسو نمی‌باشد. شاید ناهمخوانی به این علت باشد که مطالعه فلاک (۲۰۱۱) بر روی کودکانی انجام گرفته که در فعالیتهای ورزشی تفریحی و فراغتی شرکت کرده‌اند در صورتی که نمونه مورد مطالعه در پژوهش حاضر را نوجوانان شرکت‌کننده در فعالیتهای ورزشی سازماندهی شده تشکیل دادند. با توجه به نظریه انگیزش شایستگی هارتر (۱۹۷۸) می‌توان بیان کرد که نحوه ادراک فرد از توانایی‌هایش، انگیزش او را در آن حوزه تحت تأثیر قرار می‌دهد؛ یعنی زمانی که فرد توانایی‌هایش را در سطح بالا درک نماید، در او ایجاد انگیزه شده و به شرکت در فعالیتهای تمایل و پایداری (تعهد) بیشتری نشان می‌دهد.

همچنین نتایج این پژوهش نشان داد خرده مقیاس‌های مشارکت والدین اثر غیرمستقیم بر تعهد ورزشی دارد که با نتایج پژوهش لیندر و همکاران (۱۹۹۱)، مورگان و همکاران (۲۰۰۶) و هورن و هورن (۲۰۰۷) همخوان است، این پژوهش‌ها نشان داده‌اند که حمایت و تشویق والدین سبب افزایش تعهد ورزشی می‌شود و ایجاد فشار از جانب پدر و مادر سبب کاهش رغبت ورزشی و در نتیجه ترک فعالیت می‌شود. گاهی والدین علی‌رغم میل نوجوانان تصمیم می‌گیرند، به عبارتی برای تحمیل خواسته‌های خویش به ورزشکار فشار وارد می‌کنند که این موضوع می‌تواند منجر به کناره‌گیری فرد از فعالیتهای ورزشی شود. همان‌طور که این پژوهش نشان داد فشار والدین به‌طور غیرمستقیم و به‌واسطه شایستگی ادراک شده باعث کاهش تعهد ورزشی می‌شود، این یافته را می‌توان این‌گونه تفسیر نمود زمانی که والدین به‌واسطه انتظارات و رفتار خود بر

فرد که ناشی از منابع درونی (تعامل والدین و گرمی آنها) است تعریف می‌گردد؛ که نشان‌دهنده پیامد مثبتی از مشارکت فرد در ورزش بوده و رابطه مثبتی با بهزیستی و شایستگی ورزشکاران دارد، بر اساس این نظریه، سلامت انسان درگرو برآورده شدن سه نیاز اساسی شامل: خودمختاری، شایستگی و ارتباط یا تعلق داشتن به اجتماع (ارتباط با خود و دیگران مثل والدین، دوستان و...) است و این خواسته‌ها فرد را به سمت فعالیت‌هایی در جهت تأمین این نیازها هدایت می‌کند که با مشارکت در ورزش و فعالیت بدنی تأمین می‌شود. به عبارت بهتر، این نیازها به‌عنوان میانجی، انگیزه لازم برای اتخاذ، ارتقا، تداوم و پایداری ورزشی را فراهم می‌کنند و در نتیجه باعث بهبود انگیزش درونی، اعتماد به نفس، خود ارزشمندی، شایستگی و عملکرد می‌شوند (به نقل از ایرانمنش، صابری کاخکی و زارع‌زاده، ۲۰۱۴؛ آرمین و همکاران، ۲۰۱۲).

هارتر (۱۹۷۸) نیز در بسط نظریه انگیزش شایستگی خود اشاره می‌کند که کیفیت تجارب شخص به‌عنوان عاملی تعیین‌کننده در رشد شایستگی است. این یافته با نتایج پژوهش ادی و همکاران (۲۰۱۲) و رودیس (۲۰۱۳) همخوان است. گلد و همکاران (۲۰۰۶) در مطالعه‌ای دریافتند مشارکت والدین تأثیر مثبتی بر لذت ورزشی و عزت نفس کودکان دارد. از طرف دیگر، مشارکت والدین ممکن است به‌عنوان فشار درک شود و تأثیرات منفی بر آنها (کاهش لذت، شایستگی و عزت نفس و افزایش اضطراب) داشته باشد. هنگامی که حمایت‌های والدین و اطرافیان وجود داشته باشد، ورزشکاران بهتر می‌توانند با شکست‌ها، مشکلات و موانع برخورد کنند و اعتماد به نفس و شایستگی از دست‌رفته را به دست آورند.

بین دو متغیر شایستگی ادراک شده و تعهد ورزشی نیز همبستگی مثبت و متوسطی مشاهده شد، هم‌چنین نتایج آزمون تحلیل مسیر نشان داد که

شاخص‌های برآزش نشان‌دهنده برآزش مطلوب مدل بودند.

با توجه به اینکه مطالعات انجام‌شده در داخل و خارج از کشور کمتر بر مشارکت والدین در فعالیت‌های ورزشی تمرکز یافته و بیشتر بر روابط فرزند-والد (سبک‌های فرزند پروری) در حوزه غیرورزشی تأکید نموده‌اند، در این پژوهش به بررسی ارتباط بین مشارکت والدین با عزت‌نفس، شایستگی و تعهد ورزشی پرداخته شد و مشاهده شد چنانچه والدین حمایت‌های عاطفی، مالی یا فیزیکی به فرزندان ارائه دهند یا به‌نوعی اسباب هدایت و رهنمود را برای فراگیری و اجرای فعالیت‌های ورزشی فراهم آورند و در رفتار خود مرز بین حمایت، تشویق و فشار را مشخص کنند قادر به بهبود عزت‌نفس و شایستگی در میان ورزشکاران خواهند بود و درنهایت باعث افزایش تعهد ورزشی در بین نوجوانان می‌شوند که این امر سلامت نسبی جامعه آتی را در پی خواهد داشت.

فرزندان فشار وارد می‌کنند، شایستگی ادراک‌شده آن‌ها را کاهش داده و به‌واسطه آن بر تعهد ورزشی آن‌ها تأثیر منفی می‌گذارند.

این یافته پژوهش با نتایج پژوهش داسینگر (۲۰۱۴) هم‌خوانی ندارد، شاید علت این ناهم‌خوانی را بتوان این‌گونه ذکر کرد که هرکدام از افراد شرکت‌کننده در رقابت‌های ورزشی دارای ویژگی‌های روانی و ادراکات منحصربه‌فردی هستند و درنتیجه فشار والدین اثری بر میزان تعهد ایجادشده در ورزشکاران ندارد.

در قسمت اثر کل مشخص شد که شایستگی ادراک‌شده بیشترین تأثیر ( $\beta=0/50$ ) را بر تعهد ورزشی دارد. ضریب تعیین متغیرهای درون‌زا نشان داد که به ترتیب ۱۴، ۱۱ و ۲۷ درصد از واریانس متغیرهای عزت‌نفس، شایستگی و تعهد ورزشی توسط متغیرهای برون‌زا تبیین شده است و مابقی آن توسط متغیرهایی خارج از محدوده این پژوهش قابل تبیین می‌باشد که پیشنهاد می‌شود محققان در مطالعات آتی آن‌ها را مورد بررسی قرار دهند. درنهایت، کلیه

involvement in physical activity, and perceived sport competence: structural and mediator models. *Perceptual and Motor Skills*, 100(1), 3-21.

- منابع
- Anderson, J. C., Funk, J. B., Elliott, R., & Smith, P. (2003). Parental support and pressure and children's extracurricular activities: Relationships with amount of involvement and affective experience of participation. *Applied Developmental Psychology*, 24(2), 241-257.
  - Armin, M., Sohrabi, N., & Kazemi, S. A. (2012). The relationship between self-esteem and self-efficacy Perfectionism parents with children. *Methods and Psychological Models*, 2(espical issue), 28-15. in persian.
  - Bagoien, T. E., & Halvari, H. (2005). Autonomous motivation:
  - Bois, J., Sarrazin, P., Brustad, R., Trouilloud, D., & Cury, F. (2005). Elementary Schoolchildren's Perceived Competence and Physical Activity Involvement: The Influence of Parents' Role Modelling Behaviors and Perceptions of their Child's Competence. *Psychology of Sport and Exercise*, 6(4), 381-397.
  - Bush, R. K., Peterson, W. G., Cobas, A. J., & A., S. J. (2002). Adolescents' Perceptions of Parental Behaviors as Predictors of Adolescent Self-Esteem in Mainland China. *Sociological*

- Inquiry*, 72(4), 26-503.
6. Carroll, B., & Loumidis, J. (2001). Children's perceived competence and enjoyment in physical education and physical activity outside school. *European Physical Education Review*, 7(1), 24-43.
  7. Catterfeld, B. E. (2003). *The Relationship of Perceived Parental Involvement and Self-Esteem with the Leisure Participation of Children in Grades 5 and 7*. (Unpublished Master of Science thesis), University of New York College at Cortland.
  8. Coatsworth, J., & Conroy, D. (2009). The effects of autonomy-supportive coaching need satisfaction and self-perceptions on initiative and identity in youth Clemson University swimmers. *Developmental Psychology*, 45(2), 320-328.
  9. Dasinger, M. T. (2014). *Parental pressure, anxiety, and performance among age group swimmers*. (unpublished Master of Science thesis), Louisiana State University.
  10. Desisto, A. C., Farreras, G. I., & Woody, M. C. (2010). Perceived parental involvement positively correlated with middle and high school student's self-esteem. *URJHS volume*, 9(1).
  11. Ede, S., Kamphoff, C. S., Mackey, T., & Armentrout, S. M. (2012). Youth hockey athletes' perceptions of parental involvement: they want more. *Journal of Sport Behavior*, 35(1), 3-18.
  12. Felak, T. M. (2011). *The effects of motivational climate and coaching behaviors on sport commitment in recreational youth sports. The relationships between motivational climate and sport commitment among children*. (Unpublished Master of Science thesis), Clemson University.
  13. Fraser-Thomas, J., & Côté, J. (2009). Understanding adolescents' positive and negative developmental experiences in sport. *The Sport Psychologist*, 23(1), 3-23.
  14. Frias, A. (2011). *Sports and its effects on gender typing. Unpublished Master of Science thesis*. (unpublished Master of Science thesis), University of Florida Atlantic.
  15. Goudarzi, M., & Hemayat talab, R. (2005). The comparison of male and female athletes Tehran University Students' Happiness. *Journal of Sport Management*, 25(25), 43-52. In Persian.
  16. Gould, D., Lauer, L., Rolo, C., Jannes, C., & Pennisi, N. (2006). Understanding the role parents play in tennis success: a national survey of junior tennis coaches. *British Journal of Sports Medicine*, 40(7), 632-636.
  17. Harter, S. (1978). Reflectance motivation reconsidered: Toward a developmental model. *Human Development*, 21(1), 34-64.
  18. Horn, T. S., & Horn, J. L. (2007). Family influences on children's sport and physical activity participation, behavior, and psychosocial responses. In G. Tenenbaum & R. C. Eklund (eds).

- Handbook of Sport Psychology*, 685-711.
19. Iranmanesh, H., Saberi Kakhaki, R., & Zarezadeh, M. (2014). A relationship between confidence and motivation in the sport of table tennis athletes is based on the theory of self-determination. *Studies Sport Psychology*, 3(8), 59-76. In Persian.
  20. Junkin, E. S. (2007). *Yoga and self-esteem exploring change in middle-aged women*. (Unpublished Master of Science thesis), The University of Saskatchewan.
  21. Leff, S., & Hoyle, R. H. (1995). Young athlete's perception of parental support and pressure. *Journal of Youth and Adolescence*, 42(2), 187-203.
  22. Lindner, K. J., Caine, D. J., & Johns, D. P. (1991). Withdrawal predictors among physical and performance characteristics of female competitive gymnasts. *Journal of Sport Sciences*, 9(3), 259-272.
  23. Maslow, H., A. (2000). Self-actualization and beyond in G.F.T. bujental (ed.). New York. MC. Grow press: Challenges of humanistic psychology.
  24. Morgan, T. K., & Giacobbi, P. R. (2006). Toward Two Grounded Theories of the Talent Development and Social Support Process of Highly Successful Collegiate Athletes. *The Sport Psychologist*, 20(3), 295-313.
  25. Myers, M., Gamst, G., & Garynv, A. J. (2012). *Applied Multivariate Research (design and interpretation)*. (Hassan Pashashryfy, Simindokht Reza-Khani, Reza Hasan Abadi, Bilal Izanloo, Mujtaba Habibi Trans. Vol(1). Tehran: Roshd. In Persain.
  26. Parker, j., & Benson, M. (2004). Parent-adolescent relations and adolescent functioning: self-esteem, substance abuse, and delinquency. *Adolescence*, 39(155), 519-530.
  27. Rodis, G. (2013). Swedish swimmers and parental involvement. *Idrottsforum.org*, 11-26.
  28. Scanlan, T. K., Simons, J. P., Carpenter, P. J., Schmidt, G. W., & Keeler, B. (1993). The sport commitment model: Measurement development for the youth-sport domain. *Journal of Sport & Exercise Psychology*, 15(1), 16-38.
  29. Shoa kazemi, M., & Momeni javid, M. (2011). Comparative study and relationship assertive behavior, self-esteem, and religious orientation athlete and non-athlete students. *Journal of Research in educational issues*, 10(12), 169-190. in persian.
  30. Sonstroem, R. J. (1978). Physical estimation and attraction scales: Rationale and research. *Medicine and Science in Sports and Exercise*, 10(2), 97-102.
  31. Tanhaye reshvanloo, F., & Hejazi, E. (2012). Maternal and paternal involvement, autonomy support and warmth: predictors of adolescence self-esteem. *Journal of Behavioral Sciences*, 5(4), 343-350. in persian.
  32. Torres, C., & Hager, P. F. (2007).

- De-emphasizing competition in organized youth sport: misdirected reforms and misled children. *Journal of the philosophy of sport*, 34(2), 194-210.
33. Valizadeh, S. (2012). Parenting styles and academic achievement: the role of the broker self concept or self-esteem? *Journal of Developmental Psychologist Psychologists in Iran*, 30(8), 143-155. In Persian.
34. Wakelin, J. (2007). *The influence of competition and cooperation on children's movement competence and self-esteem* (Unpublished Master of Science thesis), The University of Stellenbosch.
35. Weiss, M. R. (2000). Motivating kids in physical activity. President's council on physical fitness and sports. *Research Digest Series*, 3(11), 1-8.
36. Williams, K. E., Ciarrochi, J., & Heaven, P. C. L. (2012). Inflexible Parents, Inflexible Kids: A 6-Year Longitudinal Study of Parenting Style and the Development of Psychological Flexibility in Adolescents. *Journal of Youth and Adolescence*, 51(6), 306-314.





پروہشگاہ علوم انسانی و مطالعات فرہنگی  
پرتال جامع علوم انسانی